

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA

SERVICIUL VAMAL

ORDIN

nr. 455-0

„28” 11 2023

mun. Chișinău

*Cu privire la aprobarea Recomandărilor metodice
cu privire la expertiza sau evaluarea bunurilor mobile*

În temeiul art. 349 din Codul Vamal nr. 95/2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 219-225, art. 238), cu modificările ulterioare, precum și art. 6, alin. (9), lit. g) din Legea cu privire la Serviciul Vamal nr. 302/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 68-76, art. 143), cu modificările ulterioare,

ORDON:

1. Se aprobă Recomandările metodice cu privire la expertiza sau evaluarea bunurilor mobile, conform anexei.
2. Prezentul ordin de adus la cunoștința tuturor funcționarilor vamali.
3. Controlul asupra executării prezentului ordin se pune în sarcina Șefului Departamentului Venituri și Control Vamal.
4. Prezentul ordin intră în vigoare la data semnării.

DIRECTOR

Igor TALMAZAN

RECOMANDĂRI METODICE CU PRIVIRE LA EXPERTIZA SAU EVALUAREA BUNURILOR MOBILE

Secțiunea 1. Dispoziții generale

1. Aceste recomandări metodice sunt elaborate în conformitate cu Codul vamal, Codul contravențional, Codul de procedură penală, Codul de procedură civilă, Codul fiscal, Legea cu privire la activitatea de evaluare nr. 989/2002, Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, precum și a altor acte normative, și reprezintă baza normativă și metodologică la efectuarea expertizei/evaluării bunurilor mobile.
2. Metodologia expertizei/evaluării bunurilor mobile, este o culegere de metode, procedee și mijloace tehnice, ce se aplică consecutiv la examinarea obiectelor expertizei/evaluării în scopul stabilirii faptelor, ce țin de obiectul examinat.
3. Recomandările metodice stabilesc mecanismele efectuării expertizei/evaluării bunurilor mobile, procedurile de evaluare pentru determinarea valorii mărfurilor și a mijloacelor de transport (determinarea prețului mediu pe piață), precum și cerințele cu privire la perfectarea rezultatelor expertizelor/evaluărilor efectuate. Metodele prevăzute în aceste recomandări metodice pot fi utilizate pentru expertiza/evaluarea mărfurilor (corpurilor delictive) reținute, sechestrate, etc., în cazul în care acestea nu contravin actelor normative în vigoare.
4. Recomandările metodice sunt consultative la efectuarea expertizei/evaluării bunurilor mobile, examinărilor tehnico-științifice de specialitate inițiate de experții/evaluatorii Serviciului Vamal, precum și în toate cazurile de determinare a prețului mediu pe piață.
5. În calitate de expert sau specialist poate fi desemnată persoana care nu este cointerесată în rezultatele examinărilor desfășurate și care, aplicând cunoștințele sale speciale, prezintă concluzii întemeiate și obiective.
6. Expertiza sau evaluarea bunurilor mobile, se numește de către funcționarii Serviciului Vamal, funcționarii organelor de urmărire penală sau organelor judiciare, în scopul:
  - 1) determinării valorii de piață a mărfurilor pentru calcularea ulterioară a cuantumului drepturilor de import, impozitelor și altor taxe, ce urmează a fi achitate în procesul perfectării procedurilor vamale și efectuării controlului vamal al mărfurilor supuse vămuirii;
  - 2) determinării valorii de piață a mărfurilor pentru calcularea ulterioară a mărimii penalităților în caz de contravenție administrativă, precum și în cazul anchetelor și audierilor pe cauze civile sau penale;
  - 3) determinării valorii bunurilor mobile (corpurilor delictive) sechestrate, confiscate sau recunoscute fără stăpîn, în cazul vânzării forțate;
  - 4) determinarea valorii mărfurilor prohibite, importate pe teritoriul vamal al Republicii Moldova;
  - 5) soluționării altor cazuri, prevăzute de legislația Republicii Moldova.
7. Importanța acestei metodologii constă în determinarea nu numai a structurii, dar și a dinamicii examinărilor individuale aplicate de către experți/evaluatori, care este semnificativă, deoarece acestea poartă un caracter destul de complicat și necesită o abordare și sistematizare anumită.
8. Pentru asigurarea aplicării uniforme a acestor recomandări metodice, sunt utilizați următorii termeni și definiții.
  - 1) *obiectivitatea concluziei* - adevărul concluziilor, care rezultă din principiile științifice ale expertizelor și evaluărilor, fondate științific, prin fiabilitatea metodelor, tehnicilor aplicate și a rezultatelor concrete obținute în baza examinărilor desfășurate.
  - 2) *identificare* - stabilirea caracteristicilor unui obiect concret în comparație cu o mostra cunoscută și/sau cu descrierea ei.
  - 3) *proprietățile mărfii* - particularitățile obiective ale mărfurilor, ce pot fi manifestate la crearea, exploatarea și consumul acestora.

- 4) *piață* - sistem de relații economice ce se formează în procesul producției, circulației și distribuirii mărfurilor, prestării serviciilor, precum și circulației mijloacelor bănești, care se caracterizează prin libertatea subiecților la alegerea cumpărătorilor și vânzătorilor, determinarea prețurilor, formarea și folosirea resurselor.
- 5) *preț (valoare)* - 1) expresie monetară a valorii mărfii; 2) cantitate anumită de forță de muncă cheltuită pentru producerea unei unități de marfa, materializată și încorporată în această marfa.
- 6) *preț de piață* - sumă estimată pentru care obiectul expertizei/evaluării poate fi schimbat, la data examinării, între un cumpărător hotărât să cumpere și un vânzător hotărât să vândă, după un marketing adecvat, într-o tranzacție liberă, în care fiecare parte acționează competent, cu prudența necesară și neconstrâns. Tranzacțiile între coproprietari sau persoanele interdependente pot fi luate în considerare numai cu condiția că interdependența acestor persoane nu a influențat rezultatul tranzacției.
- 7) *preț estimat* - valoarea obiectului expertizei/evaluării determinată la o dată concretă, cu aplicarea metodelor de evaluare prevăzute de legislația în vigoare;
- 8) *mijloc de transport* - orice mijloc de transport (care nu face obiectul unei tranzacții externe) folosit pentru transportul internațional de pasageri și mărfuri, inclusiv containere și alte instalații de transport;
- 9) *rezultatul identificării* - concluzia despre conformitatea (neconformitatea) unui produs concret în corespundere cu o mostră sau descriere.
- 10) *uzură* - modificarea proprietăților obiectului expertizei/evaluării, ce duc la reducerea valorii acestuia.
- 11) *uzura fizică* - reprezintă o reducere a caracteristicilor obiectului expertizei/evaluării care se datorează deteriorării lui sub influența factorului timpului și altor factori externi (factorii fizici, chimici, exploatarea incorectă, întreținerea nesatisfăcătoare, condiții necorespunzătoare de păstrare și depozitare etc.).
- 12) *uzura morală (deprecierea funcțională sau învechirea funcțională)* - constituie diminuarea nivelurilor caracteristicilor comerciale, dar și a celor tehnice ca urmare a ieșirii din actualitate a mărfurilor respective și este legată de dezvoltarea tehnologiilor moderne care permit crearea obiectelor noi ce satisfac mult mai eficient cerințele pieței.

Secțiunea 2. Abordări metodologice și metode de evaluare a bunurilor mobile

9. La estimarea valorii bunurilor mobile se aplică metodele art. 6 din Legea cu privire la activitatea de evaluare nr. 989/2002 (Monitorul Oficial, 2002, Nr. 102, art. 773), cu modificările ulterioare.
10. Metoda de bază pentru determinarea prețului mediu pe piață a bunurilor mobile este metoda analizei comparative a vânzărilor. Această metodă se bazează pe analiza prețurilor de vânzare (oferte) identice sau similare cu obiectul evaluării, identificate pe piețele primare sau secundare, aplicând o ajustare corespunzătoare ținând cont de diferențele dintre obiectul evaluării și obiectele comparate.
11. În sensul pct. 3.2. „pe piața primară” se subînțelege o marfa sau un mijloc de transport nou; „pe piața secundară” - cele foste în folosință (de mâna a doua).
12. Cea mai probabilă abordare a metodei analizei comparative a vânzărilor la evaluarea bunurilor mobile este metoda bazată pe analiza prețurilor identice. Prin această metodă, valoarea de piață este determinată pe baza prețului mediu de vânzare (ofertei) pentru mărfuri sau mijloace de transport identice și cu o perioadă de exploatare corespunzătoare. Pentru ajustarea prețurilor de piață se ia în considerare diferența dintre caracteristicile fizice (model, formă, mărime etc.) și tehnice (kilometraj, integritatea părților, starea obiectului de comparație și a obiectului de evaluare etc.).
13. Ajustarea prețurilor determinate prin metoda analizei comparative a vânzărilor, se efectuează în formă de coeficient (procentual), aplicat asupra prețului mediu al obiectului evaluării sau sub forma unei sume de bani, care se adaugă sau se scade din prețul examinat. Pentru această ajustare se ia în considerare suma de bani corespunzătoare pentru înlăturarea deficiențelor de integritate, repararea părților avariate, reparațiile de reconstrucție sau actualizare a componentelor etc.
14. În cazul în care, în baza prețurilor propuse pentru mărfurile sau mijloacele de transport identice, nu se poate determina prețul mediu al obiectului evaluării, se permite utilizarea metodei bazate pe analiza prețurilor mărfurilor sau mijloacelor de transport similare. Prin această metodă, valoarea acestora se

determină în baza analizei prețurilor propuse pentru obiecte similare, cu o stare și perioadă de exploatare corespunzătoare sau aproximativă. Spre exemplu: în cazul mijloacelor de transport, pentru ajustarea prețurilor de piață se ia în considerare diferența dintre starea tehnică a obiectului de comparație, starea tehnică a obiectului evaluării, integritatea părților, anul producerii, kilometrajul total parcurs etc.

15. La evaluarea mijloacelor de transport specializate, în cazul imposibilității utilizării metodei analizei comparative a vânzărilor, se poate utiliza o combinație de metode (metoda analizei comparative a vânzărilor și metoda cheltuielilor), bazată pe examinarea datelor despre prețurile de bază a mijloacelor de transport noi și adăugarea costului echipamentelor speciale sau specializate, ținându-se cont și de costul lucrărilor pentru asamblarea acestora. Această metodă se utilizează și în cazul evaluării mijloacelor de transport defectate sau care se află în stare dezasamblată.
16. La evaluarea bunurilor mobile, produse în mod artizanal, valoarea acestora se determină în baza calculației cheltuielilor pentru fabricarea unui obiect identic (metoda cheltuielilor), prin corectarea ulterioară utilizând metoda analizei comparative a vânzărilor.
17. Principiile metodei cheltuielilor la evaluarea bunurilor mobile constau din:
  - 1) calculul cheltuielilor pentru remodelarea acestora;
  - 2) calculul cheltuielilor de restaurare a părților deteriorate sau demontate;
  - 3) calcularea cheltuielilor de demontare a pieselor care pot fi utilizate, în cazul determinării valorii reziduale a bunurilor mobile;
  - 4) calculul cheltuielilor pentru producerea artizanală a obiectelor.
18. La efectuarea evaluării bunurilor mobile desemnate de către funcționarii Serviciului Vamal, organele de urmărire penală sau organele judiciare, metoda veniturilor nu se aplică.

Secțiunea 3. Obiectul și sarcinile expertizei/evaluării privind determinarea prețului mediu pe piață

19. La determinarea valorii bunurilor mobile, obiectul expertizei/evaluării îl constituie mărfurile industriale, produsele alimentare și nealimentare, unitățile de transport, producția industriei constructoare de mașini și aparate electronice, utilajele de producție autohtonă și străină, materialele de construcție, materia primă, mărfurile foste în folosință, părți ale mărfurilor, mostre (probe), probe etalon, ambalajul în care s-a transportat sau s-a păstrat marfa, corpurile delictive din dosarele pe cauze penale sau administrative etc.
20. În cazul examinării unor loturi mari de mărfuri de același tip, denumire, model etc., obiectul expertizei/evaluării sunt probele de mărfuri prelevate cu condiția că acestea au fost prelevate corect în conformitate cu standardele și documentele normative în vigoare. La prelevarea probelor de mărfuri se întocmește un proces-verbal de prelevare a probelor în modul stabilit de Serviciul Vamal.
21. În dependență de circumstanțele cauzei sau sarcinile înaintate, împreună cu obiectul expertizei/evaluării, la dispoziția expertului/evaluatorului se pun și „probe etalon” pentru a efectua o eventuală comparație.

Secțiunea 4. Desemnarea expertizei/evaluării bunurilor mobile

22. Expertizele/evaluările bunurilor mobile desemnate de funcționarii Serviciului Vamal, se efectuează de către experții/evaluatorii Laboratorului vamal sau de alte instituții de expertiză, desemnate de Serviciul Vamal.
23. Expertiza/evaluarea bunurilor mobile reprezintă examinarea independentă, efectuată de către un expert/evaluator sau capacitatea unui specialist care în baza cunoștințelor, experienței, literaturii și altor surse de informare poate să stabilească concluzii, aprecieri și interpretări, în scopul soluționării optime a unei sarcini de lucru;
24. Pentru desemnarea expertizei/evaluării bunurilor mobile, funcționarul Serviciului Vamal perfectează o cerere pentru solicitarea expertizei/evaluării, conform Anexei nr. 1.
25. Funcționarul Serviciului Vamal care întocmește actele de procedură în caz de contravenție vamală sau urmărire penală emite o ordonanță privind efectuarea expertizei/evaluării bunurilor mobile, conform Anexei nr. 1.
26. În cerere sau în ordonanță se indică:
  - 1) organul care a inițiat desemnarea expertizei/evaluării;

- 2) temeiurile pentru care se dispune expertiza/evaluarea;
  - 3) procesele-verbale de prelevare a probelor, de reținere (ridicare) a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal, de recunoaștere și atașare la dosar a corpurilor delictive, de examinare etc.;
  - 4) obiectele expertizei/evaluării și întrebările formulate pentru expert/evaluator;
  - 5) documentele și alte materiale prezentate expertului/evaluatorului, cu mențiunea când și în ce împrejurări au fost descoperite și ridicate;
  - 6) procedura de transmitere a obiectelor, a documentelor, sau a materialelor relevante expertizei/evaluării;
  - 7) procedura de ridicare a concluziilor emise.
27. Funcționarul Serviciului Vamal care decide să dispună efectuarea expertizei/evaluării are obligația de a comunica această decizie titularului mărfurilor sau reprezentantului împuternicit al acestuia, precizând data și ora la care urmează a se efectua operațiunea de examinare a bunurilor mobile, și de a-i explica drepturile și obligațiile prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova.

Secțiunea 5. Etapele efectuării expertizei/evaluării bunurilor mobile

28. Structura soluționării sarcinilor expertizei/evaluării desfășurate mai jos, reflectă etapele procesului examinărilor efectuate de către experți/evaluatori.
29. La fiecare etapă de desfășurare a expertizei/evaluării bunurilor mobile se examinează anumite proprietăți specifice ale mărfurilor, se folosesc mijloace tehnice corespunzătoare și se soluționează sarcini concrete.
30. La *prima etapă*, expertiza/evaluarea se începe cu studierea de către expert/evaluator a documentelor prezentate, a probelor de mărfuri sau a probelor etalon. Pe documentele prezentate expertul/evaluatorul notează - „*Prezentat expertului*” sau „*Prezentat evaluatorului*”, și confirmă acest fapt prin semnătură și dată.
31. La această etapă se soluționează o grupă de sarcini, legate de identificarea și stabilirea apartenenței marfă a obiectelor cercetate, inclusiv examinarea proprietăților marfă a obiectelor cercetate, ce permit determinarea:
- 1) apartenenței obiectelor examinate, la o marfă cu un complex de proprietăți clasificate conform Nomenclurii Combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014;
  - 2) apartenența unor unități sau mai multor unități la o grupă de mărfuri (tip, model, marcă);
  - 3) corespunderea (necorespunderea) proprietăților obiectelor cercetate cu datele de pe marcaje;
  - 4) determinarea tipului, modelelor și a versiunilor mijloacelor de transport;
  - 5) determinarea anului de fabricare a mijloacelor de transport și a componentelor lor;
  - 6) determinarea completivității și integrității agregatelor și pieselor în conformitate cu specificațiile și documentația tehnică a producătorului.
32. De obicei, pentru stabilirea apartenenței marfă a obiectelor cercetate se utilizează date științifice, caracteristicile cantitativ-calitative ale cărora sunt definite din timp, ce pot permite, prin identificare de a atribui obiectele cercetate la o anumită unitate de clasificare delimitându-le de altele în conformitate cu clasificarea adoptată.
33. În calitate de date inițiale la efectuarea expertizelor/evaluărilor se utilizează datele marcajului imprimat pe ambalaj, nemijlocit pe articol, sau pe etichete, informațiile despre caracteristicile mărfurilor (date numerice sau alfabetice), despre producătorul mărfurilor (desenul mărcii comerciale), datele de manipulare a mărfurilor, alte informații cu privire la circumstanțele care au condus la schimbarea calității produselor (condițiile de ambalare, transportare, depozitare), inclusiv documentele prezentate în procesul vămii și controlului vamal, ce conțin date despre obiectul expertizei sau evaluării. Examinarea datelor de pe marcaje este necesară inclusiv și pentru soluționarea unor întrebări, legate de falsificarea mărfurilor.
34. Pentru soluționarea sarcinilor înaintate, expertul/evaluatorul după necesitate, poate solicita documente suplimentare ce conțin informații despre starea de facto a mărfii, procedeele operaționale ce necesită a fi aplicate, care la rândul său pot furniza informații suficiente despre o marfă concretă:
- 1) documente ce oferă informații despre particularitățile originii mărfii (certIFICATE de origine, certificate de calitate, certificate de conformitate, pașapoarte tehnice etc.);
  - 2) actele de însoțire (specificații, liste de ambalare, etichete etc.) inclusiv documentele de transport (actele de primire-predare a încărcăturii, facturile de expediție etc.);
  - 3) declarații vamale în detaliu;

- 4) pașapoarte, acte sanitar-epidemiologice etc.;
  - 5) acte de control a lotului, precum și alte certificate.
35. La **a doua etapă** de desfășurare a expertizei/evaluării bunurilor mobile se soluționează un ansamblu de sarcini, legat de determinarea nivelului de calitate și starea de facto a obiectului examinat, ce include aprecierea:
- 1) corespunderii (necorespunderii) caracteristicilor de facto ale obiectelor examinate cu datele de bază (normative, mostrei etalon);
  - 2) corespunderii (necorespunderii) caracteristicilor de facto ale obiectelor examinate (materia primă, conținutul, construcția, materialele folosite, modelele, parametrii tehnici, indici de mărime etc.) datelor analogice indicate în documentele de însoțire;
  - 3) naturii și gradului de schimbare a produselor în raport cu prezența uzurii morale și fizice;
  - 4) datelor de facto legate de respectarea (nerespectarea) regulilor de ambalare, marcare, transportare, păstrare și exploatare, mecanismului și cauzele modificării proprietăților obiectelor.
36. Pentru a primi o concluzie amplă și științific argumentată, ce reflectă starea obiectului examinat, o importanță considerabilă o are aplicarea consecutivă de către expert/evaluator a metodelor și mijloacelor tehnice de cercetare, utilizate la cercetarea unei grupe concrete de mărfuri.
37. La **etapa a treia** - se efectuează analiza prețurilor de piață concretă, dintr-o anumită regiune și într-o anumită perioadă de timp.
38. Cercetările la această etapă includ:
- 1) analiza informațiilor cu prețuri ce se conțin în diferite surse de informații;
  - 2) analiza prețurilor, efectuate în cadrul tranzacțiilor în condiții de piață;
  - 3) cercetările de marketing pentru mărfurile similare în cazul în care marfa lipsește (sau este indisponibilă), inclusiv lipsesc sursele de informare despre prețuri, etc.
39. La efectuarea expertizei/evaluării privind determinarea prețului mediu pe piața internă a mărfurilor ce se află în procesul de vâmuire, prețul mediu pe piața internă se determină la data indicată în cererea biroului vamal, data constatării contravenției sau la data efectuării expertizei/evaluării.
40. Determinarea prețului mediu pe piața internă a bunurilor mobile examinate, nu include procesul de formare a prețurilor pe piață. Prețul mediu pe piața internă a mărfurilor și mijloacelor de transport deja include adaosurile, dirijate de conjunctura pieței și impozitele stabilite prin legislația Republicii Moldova.
41. Valoarea bunurilor mobile prezentate pentru expertiză/evaluare, se determină în baza prețului mediu pe piață luând în considerare starea de facto a mărfurilor (prezența sau lipsa: defectelor, inclusiv a aspectului exterior, prezența ambalajului, documentelor de însoțire și a documentației tehnice, integritatea lor, cantitatea și a altor factori, ce influențează valoarea.
42. Expertul/evaluatorul poate să determine prețul mediu pe piață a mărfii sau a mijlocului de transport în valută străină stabilă (dolari SUA, EURO etc.) după care se recalculează suma în valuta națională (MDL) conform cursului Băncii Naționale a RM.

Secțiunea 6. Sursele de informare utilizate la determinarea prețului mediu pe piață

43. La determinarea prețului mediu pe piață a bunurilor mobile examinate, drept surse de informare despre prețuri servesc:
- 1) informația organelor de stat de statistică și a organelor care reglementează formarea prețurilor; iar în cazul lipsei acesteia –
  - 2) informația despre prețurile de piață publicată în presă sau adusă la cunoștința opiniei publice prin intermediul mijloacelor de informare în masă (cataloge statistice, ghiduri de prețuri, liste de prețuri, prospecte etc.) sau nepublicată (răspunsuri parvenite de la întreprinderi de comerț, producătorii de mărfuri etc., obținută prin solicitări oficiale); iar în cazul lipsei acesteia –
  - 3) informația oficială și/sau dată publicității despre cotările bursiere (tranzacțiile care au avut loc) la bursa cea mai apropiată de sediul (domiciliul) vânzătorului (cumpărătorului), iar în cazul lipsei tranzacțiilor la bursa menționată ori comercializării (procurării) la o altă bursă – informația despre cotările bursiere ce au avut loc la această altă bursă, precum și informația despre cotările valorilor mobiliare de stat și ale obligațiunilor de stat.
44. De asemenea, pot fi folosite informațiile selectate de pe paginile Web (Internet) cu indicarea, în partea de constatare a raportului, a adreselor acestora (adresa, întreprinderea, data înregistrării) sau din unele

documente normative - ce permit determinarea prețurilor de piață prin calculare după anumite metode. În concluzie trebuie să fie indicată sursa de informare (denumirea publicației, numărul și anul publicării, rechizitele și data documentului folosit etc.).

45. Toată informația despre prețuri selectată de către expert/evaluator în procesul de efectuare a expertizei/evaluării pentru determinarea prețului mediu pe piață, trebuie să se păstreze în arhivă, iar în cazuri de efectuare a controalelor ulterioare acestea se va pune la dispoziția auditorilor.

Secțiunea 7. Perfectarea rezultatelor expertizei/evaluării bunurilor mobile

46. În urma efectuării expertizei/evaluării, conform cererii/ordonanței pentru expertiza/evaluarea bunurilor mobile, expertul/evaluatorul, după caz, întocmește un raport în scris, prin utilizarea unui procedeu de dactilografiere, clar, fără corectări și abrevieri, pe blanchete conform Anexei nr. 2.
47. Rapoartele se întocmesc în 2 exemplare, care au următoarele destinații:
- 1) *Exemplarul 1* - pentru solicitantul care a dispus expertiza/evaluarea. Acest exemplar se transmite solicitantului prin poștă, fax, sau utilizând mijloacele electronice cu remiterea ulterioară a raportului în original.
  - 2) *Exemplarul 2* - pentru arhiva Laboratorului vamal.
48. Rapoartele emise de Laboratorul vamal constau din: partea introductivă, partea de constatare și concluzie.
49. În *partea introductivă* a rapoartelor, se indică obligatoriu: denumirea instituției, data și locul efectuării expertizei/evaluării; temeiul efectuării expertizei/evaluării; persoana (numele, prenumele, funcția, studiile, titlul sau gradul științific, specialitatea, vechimea în muncă pe specialitate, etc.) care a efectuat expertiza/evaluarea; mențiunea că expertul/evaluatorul este informat despre răspunderea penală pentru prezentarea cu bună știință a unor concluzii false; întrebările puse în fața expertului/evaluatorului și răspunsul la ele; descrierea detaliată a obiectelor, materialelor și documentelor prezentate pentru efectuarea expertizei/evaluării; sursele bibliografice a metodelor aplicate; descrierea amplă a examinărilor efectuate și a rezultatelor obținute; concluziile conform metodelor aplicate etc.
50. *Partea de constatare* a raportului include: rezultatele examinării; sursele de referință, de informare (numele de publicare, numărul și data publicației, detalii cu privire la data de utilizare a documentului etc.), precum și actele normative utilizate în procesul expertizei/evaluării; metodologia (programul de cercetare) și metodele aplicate; procesul și rezultatele cercetării; referințe la ilustrații și anexe.
51. În „Concluzii”, expertul/evaluatorul trebuie să tragă concluzii obiective și întemeiate asupra întrebărilor ce i se pun, să delimiteze concluziile făcute în baza aplicațiilor electronice sau a literaturii de specialitate care nu au fost verificate de el, sau prin referire la imposibilitatea de soluționare.
52. În concluziile sale expertul/evaluatorul trebuie să dea un răspuns argumentat, laconic și concret, reieșind din date incontestabile și obiective, atât de clar, încât să nu fie necesară solicitarea unor explicații suplimentare.
53. Concluzia privind prețul obiectului expertizei/evaluării examinat trebuie să conțină informații cu privire la data determinării prețului, sursa (regiunea sau țara) examinată, valoarea exprimată în monedă specifică și monedă națională etc.
54. În raportul său, expertul/evaluatorul argumentează imposibilitatea de a răspunde la toate sau la unele întrebări ce i-au fost puse, dacă materialele prezentate nu au fost suficiente sau întrebările formulate nu țin de competența expertului/evaluatorului, ori nivelul științei și practica expertizei/evaluărilor în domeniu nu poate răspunde la întrebările puse.
55. Dacă, în cursul efectuării expertizei/evaluării, expertul/evaluatorul constată circumstanțe ce pot prezenta interes pentru cauză, dar cu privire la care nu i s-au oferit întrebări, el are dreptul să le menționeze în raportul său.
56. Raportul expertului/evaluatorului sau declarația sa că nu poate prezenta concluzii, se comunică imediat organelor care au solicitat expertiza/evaluarea, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la primirea ordonanței sau a cererii de efectuare a expertizei/evaluării.
57. În cazurile în care, la întocmirea raportului informațiile necesare nu pot fi cuprinse în anumite puncte, la raport se anexează un supliment, care este parte componentă a raportului.
58. La raport se anexează, fotografiile, schițele, grafice și alte materiale rămase după efectuarea expertizei/evaluării, ce confirmă concluziile expertului/evaluatorului.

59. Raportul și anexele sale se semnează de către expertul/evaluatorul care le-a întocmit. Raportul se autentifică prin semnătura șefului și ștampila Laboratorului vamal.
60. Rapoartele se înregistrează într-un Registru de evidență și/sau într-o bază de date a Laboratorului vamal. Indicarea numărului și datei pe blanchetă, confirmă faptul înregistrării lui în Registrul de evidență.
61. După înregistrarea raportului, modificările sau completările pot fi introduse numai cu permisiunea conducerii Laboratorului vamal, utilizând argumentele întemeiate ale expertului/evaluatorului, prezentate în scris.
62. Rapoartele fără număr și data înregistrării, fără semnăturile expertului/evaluatorului, fără autentificare prin semnătură și ștampila Laboratorului vamal, nu sunt valabile.
63. Rapoartele emise de Laboratorul vamal reflectă procesul, rezultatele expertizei/evaluării efectuate și concluziile experților/evaluatorilor, care au caracter de recomandare, însă respingerea lor trebuie să fie justificată.
64. Rapoartele emise de Laboratorul vamal sunt apreciate, în conformitate cu legislația în vigoare, sub aspectul exactității, obiectivității și plenitudinii cercetărilor, precum și al eficienței și caracterului fundamental al metodelor de cercetare folosite la efectuarea expertizei/evaluării.

Secțiunea 8. Dispoziții finale

65. Dacă acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd alte norme decât cele care se conțin în legislația națională cu privire la expertiza/evaluarea bunurilor mobile, se aplică normele acordurilor internaționale.

CERERE / ORDONANȚĂ

de dispunere a expertizei _____
(denumirea expertizei)

or. _____ Nr. _____ / _____ * " " _____ 20 _____

Eu, _____
(N.P.P. funcționarului vamal, funcția, gradul special)

_____ (denumire organului vamal)

Examinînd _____
(obiectul expertizei)

Am constatat: _____
(descrierea succintă a situației, nr. declarației vamale)

Avînd în vedere că pentru (constatarea indiciilor, descoperirea probelor materiale, elucidarea circumstanțelor contravenției vamale), precum și altor întrebări apărute, sînt necesare cunoștințe speciale, în temeiul art. 349 din Codul vamal nr. 95/2021,

DISPUN:

1. De a numi efectuarea expertizei _____
(denumirea expertizei)

poruncind efectuarea acesteia _____
(denumirea laboratorului vamal sau instituției de experți)

_____ (expertul, specializarea, stagiul de muncă în domeniul dat, funcția, gradul științific)

2. Pentru soluționare de înaintat următoarele întrebări (sarcini): _____

3. La dispoziția expertului/șilor de pus: _____
(probele de mărfuri sau obiectele,

_____ de descris cum sînt ambalate, etichetate și sigilate,

_____ alte materiale necesare pentru comparare, cercetare, expertiză,

_____ precum și alte informații, necesare soluționării corecte a întrebărilor înaintate)

Funcționarul vamal: _____
(N.P.P. funcționarului vamal, semnătura)

Informații de contact: _____

* Numărul cererii/ordonanței de dispunere a expertizei este de forma **cod/xxxxx**, unde: cod - codul biroului/postului/direcției care emite ordonanța, xxxxx - numărul curent al cererii/ordonanței pentru anul curent.

SERVICIUL VAMAL AL REPUBLICII MOLDOVA
DEPARTAMENTUL VENITURI ȘI CONTROL VAMAL
LABORATORUL VAMAL

MD 2032, STR. GRADINA BOTANICĂ, 16/1, MUN. CHIȘINĂU, REPUBLICA MOLDOVA
tel./fax (+ 373 22) 784 099, e-mail: laborator@customs.gov.md
<http://www.customs.gov.md>

RAPORT DE EXPERTIZĂ nr. _____ / _____

Data întocmirii: Data întocmirii

Locul întocmirii: Locul întocmirii

Temeiul efectuării expertizei

Cererea/Ordonanța/Încheierea/Demersul Se indică temeiul sau se face trimitere la documentul inițial prin care se solicită concluziile expertului

Nr. nr. de înregistrare din data înregistrării

Organul vamal/Instituția (solicitantul)

Numele organului (instituției) Numele organului/instituției solicitante

Adresa Adresa oficială

Reprezentant: Numele reprezentantului

Sarcina (Întrebările) înaintate: Sarcina și întrebările înaintate pentru soluționare și emiterea concluziilor

Comanda nr. Numărul de înregistrare a comenzii de la data înregistrării comenzii

Documentele și materialele anexate

Documentele, materialele, probe, etc.

Denumirea comercială a produsului

Text

Descrierea integrității sigiliului

Textul cu privire la integritatea probelor prezentate

Descrierea obiectului expertizei

Textul descrierii obiectului expertizei, probelor etalon, etc.

Rezultate analitice

Rezultatele examinărilor desfășurate, descrierea metodelor, formule, grafice, imagini, fotografii, probe, etc.

Referință de laborator

Însemnări deosebite

Raportul a fost întocmit de către expert (ul/șii)

Numele

Numele

Legitimația nr.

Legitimația nr.

Semnătura

Semnătura

Concluzi (e/i)

Textul concluziei

Concluzia/ile este/sînt formulată/e de către:

Numele, Prenumele

Studii: Se indică (superioare, medii, tehnice, etc.)

Specialitatea: Se indică specialitatea după diplomă

Stagiul de muncă după specialitate: Se indică anii de muncă

Cu privire la răspundere în conformitate cu art. 312 din Codul penal sunt preîntâmpinat:

” ” _____ 20__

Expert _____

Aprobat

Șef SEM a LV

Semnătura și ștampila

/ _____ / L.Ș.

SERVICIUL VAMAL AL REPUBLICII MOLDOVA
DEPARTAMENTUL VENITURI ȘI CONTROL VAMAL
LABORATORUL VAMAL

MD 2032, STR. GRADINA BOTANICĂ, 16/1, MUN. CHIȘINĂU, REPUBLICA MOLDOVA
tel./fax (+ 373 22) 784 099, e-mail: laborator@customs.gov.md
<http://www.customs.gov.md>

RAPORT DE CONSTATARE TEHNICO-ȘTIINȚIFICĂ nr. _____ / _____

Data întocmirii: Data întocmirii

Locul întocmirii: Locul întocmirii

Temeiul efectuării constatării

Cererea/Ordonanța/Încheierea/Demersul Se indică temeiul sau se face trimitere la documentul inițial prin care se solicită concluziile specialistului

Nr. nr. de înregistrare din data înregistrării

Organul vamal/Instituția (solicitantul)

Numele organului (instituției) Numele organului/instituției solicitante

Adresa Adresa oficială

Reprezentant: Numele reprezentantului

Sarcina (Întrebările) înaintate: Sarcina și întrebările înaintate pentru soluționare și emiterea concluziilor

Comanda nr. Numărul de înregistrare a comenzii de la data înregistrării comenzii

Documentele și materialele anexate

Documentele, materialele, probe, etc.

Denumirea comercială a produsului

Text

Descrierea integrității sigiliului

Textul cu privire la integritatea probelor prezentate

Descrierea probei/obiectelor

Textul descrierii obiectelor, probelor etalon, etc.

Rezultate analitice

Rezultatele examinărilor desfășurate, descrierea metodelor, formule, grafice, imagini, fotografii, probe, etc.

Referință de laborator

Însemnări deosebite

Raportul a fost întocmit de către specialist (ul/ii)

Numele

Legitimația nr.

Semnătura

Numele

Legitimația nr.

Semnătura

Concluzi (e/i)

Textul concluziei

Concluzia/ile este/sînt formulată/e de către:

Numele, Prenumele

Studii: Se indică (superioare, medii, tehnice, etc.)

Specialitatea: Se indică specialitatea după diplomă

Stagiul de muncă după specialitate: Se indică anii de muncă

Cu privire la răspundere în conformitate cu art. 312 din Codul penal sunt preîntâmpinat:

” _____ ” _____ 20__

Specialist _____

Aprobat

Șef SEM a LV

Semnătura și ștampila

/ _____ / L.Ș.

SERVICIUL VAMAL AL REPUBLICII MOLDOVA
DEPARTAMENTUL VENITURI ȘI CONTROL VAMAL
LABORATORUL VAMAL

MD 2032, STR. GRADINA BOTANICĂ, 16/1, MUN. CHIȘINĂU, REPUBLICA MOLDOVA
tel./fax (+ 373 22) 784 099, e-mail: laborator@customs.gov.md
<http://www.customs.gov.md>

RAPORT DE EVALUARE nr. _____ / _____

Data întocmirii: Data întocmirii

Locul întocmirii: Locul întocmirii

Temeiul efectuării evaluării

Cererea/Ordonanța/Încheierea Se indică temeiul sau se face trimitere la documentul inițial prin care se solicită concluziile evaluatorului

Nr. nr. de înregistrare din data înregistrării

Organul vamal/Instituția (solicitantul)

Numele organului (instituției) Numele organului/instituției solicitante

Adresa Adresa oficială

Reprezentant: Numele reprezentantului

Sarcina (Întrebările) înaintate: Sarcina și întrebările înaintate pentru efectuarea evaluării

Comanda nr. Numărul de înregistrare a comenzii de la data înregistrării comenzii

Documentele și materialele anexate

Documentele, materialele, probe, etc.

Denumirea comercială a produsului

Text

Descrierea integrității sigiliului

Textul cu privire la integritatea probelor prezentate

Descrierea obiectului evaluării

Textul descrierii obiectului evaluării, probelor etalon, etc.

Rezultate analitice

Rezultatele examinărilor desfășurate, descrierea metodelor, formule, grafice, imagini, fotografii, probe, etc.

Referință de laborator

Însemnări deosebite

Raportul a fost întocmit de către specialist (ul/ii)

Numele

Legitimația nr.

Semnătura

Numele

Legitimația nr.

Semnătura

Concluzi (e/i)

Textul concluziei

Concluzia/ile este/sînt formulată/e de către:

Numele, Prenumele

Studii: Se indică (superioare, medii, tehnice, etc.)

Specialitatea: Se indică specialitatea după diplomă

Stagiul de muncă după specialitate: Se indică anii de muncă

Cu privire la răspundere în conformitate cu art. 312 din Codul penal sunt preîntâmpinat:

" _____ " _____ 20____ Specialist _____

Aprobat

Semnătura și ștampila

/ _____ / L.Ș.